

Jadwiga Rauhut

Czersk, pow. Piaseczno

Informator Archeologiczny : badania 1, 207-208

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poznanej grupy stanowisk.

C Z E L A D Ź   W I E L K A,   patrz średniowiecze
pow. Góra

C Z E R S K, pow. Piaseczno   IHKM PAN

Badania prowadziła mgr Jadwiga Rauhut, finansował IHKM PAN.

Tegoroczne badania, polegające na odsłanianiu dalszych partii fundamentów gotyckiej kaplicy zamkowej św. Piotra ujawniły nowe szczegóły. Zachowaną szczerkowo, na odcinku 3,30 m między dwoma przyporami, ścianę północną kościoła (nr 9) tworzyły cztery warstwy gładów łączonych zaprawą i gruzem. W ten sam sposób wykonane zostały przypory, znajdujące się po zewnętrznej stronie murów. Odsłaniano także fundamenty ściany południowej. W odróżnieniu do poprzedniej, mocno zniszczonej, ściana południowa łącznie z absydą nosi ślady olicowania w górnej części. Poniżej olicowanie zalega kilka warstw kamieni przedzielonych warstwami gruzu i łączonych zaprawą. Uwagę zwraca duża różnica w głębokości stopy fundamentów na poszczególnych odcinkach, wynikająca z ukształtowania terenu. Odsłonięte partie fundamentów pozwalają obecnie na ustalenie wymiarów kościoła. W przybliżeniu wynosiły one 20 x 10 m. Jak wynika z dotychczasowych obserwacji wejście do kościoła (może dwupoziomowe ?) znajdowało się po stronie zachodniej. W na-

rożnikach półn.zach. i połudn. zach. zachowały się resztki arkady wykonanej z cegieł gotyckich.

Przy odczyszczeniu kamieni, stanowiących fundament po stronie południowej, znajdowano dość liczne kawałki tynku z polichromią (m.in. zachowały się ślady złocenia) oraz fragment płytki glazurowanej z posadzki. W sąsiedztwie kamieni w warstwie przemieszanej z gruzem (przy okopywaniu fundamentów) znaleziono ułamki szkła, grot bełtu kuszy, przęślik i fragment przedmiotu z brązu. Do warstwy średniowiecznej z XIV-XV w. (warstwa III) należą natomiast: półfabrykat ciężarka wapiennego do sieci oraz róg ze śladami obróbki. Nieliczne przedmioty z XI-XII wieku (warstwa IV b, c, d) reprezentuje m.in. półfabrykat pisanki z wapienia.

W sąsiedztwie murów kościelnych (ar 19) natrafiono na dalsze pochówki wczesnośredniowieczne z 2 połowy XII i z XIII w. Tylko dwa szkielety posiadały ozdoby. Była to zawieszka dzwoneczkowata (gr.622), kolorowe szklane paciorki i 2 kabłączki z brązu (gr.626).

Wyniki tegorocznych badań pozwalają na: 1/ wykonanie próby rekonstrukcji kaplicy zamkowej, 2/ wyeliminowanie domysłu o elementach romańskich w badanej budowli. Znalezione w latach ubiegłych liczne ciosy wapienne pochodzące z kościoła zalegały wyłącznie na wtórnym złożu. Ze względu na znaczną głębokość fundamentów badania nie zostały zakończone i powinny być kontynuowane.

D Ę B N I C A, pow. Trzebinia

patrz brąz